

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/119/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123224987
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123224987.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpenej právnym zástupcom Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanej T. I., narodenej XX. C. XXXX, I. C. B., S. T. XXX, o zaplatenie 18.717,24 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 51Csp/25/2023, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júna 2024 sp. zn. 8CoCsp/8/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo 16. novembra 2023 č. k. 51Csp/25/2023-137 návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol (výrok I.), žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1. Žalobkyňa si uplatnila nárok z titulu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi právnym predchodcom žalobkyne Slovenskej sporiteľne, a. s. a žalovanými dňa 07. augusta 2018. Na základe uvedenej zmluvy právny predchodca žalobkyne poskytol žalovaným peňažné prostriedky. Žalovaní splátky úveru v stanovených termínoch neplatili, čím porušili svoju povinnosť podľa zmluvy. Nakoľko žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom boli súčasne upozornení v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, právny predchodca žalobkyne k 14. augustu 2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 14. decembra 2021 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava a žalobkyňou postúpil postupca pohľadávku voči žalovaným, vyplývajúcu z vyššie uvedenej úverovej zmluvy, na žalobkyňu.

1.2. S poukazom na ust. § 53 ods. 9, § 565 OZ dospel súd k záveru o nesplnení podmienok pre platné

zosplatnenie úveru zo strany právneho predchodcu žalobkyne. Konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala, že jej právny predchodca výzvu na zaplatenie dlžnej sumy doručil žalovaným. Zároveň konštatoval, že z výzvy právneho predchodcu žalobkyne nevyplyva, s ktorou splátkou sa žalovaní dostali do omeškania so splácaním úveru dlhšie ako tri mesiace. Na základe uvedeného bolo treba považovať tento jednostranný právny úkon za neplatný, v dôsledku čoho nebol splnený ani zákonný predpoklad pre platné postúpenie pohľadávky žalobkyni podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Preto súd žalobu zamietol.

1.3. Súd zároveň zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania do skončenia konania o vyporiadaní BSM, nakoľko nielen dohoda ale ani súdne rozhodnutie o vyporiadaní úveru, nie sú záväzné pre banku (veriteľa).

1.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne čo do výrokov II. a III. rozsudkom z 27. júna 2024 sp. zn. 8CoCsp/8/2024 vo výrokoch II. a III. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne z dôvodu, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, na žalobkyňu. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere veriteľom, ktorý je bankou, v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je, že ide o splatnú pohľadávku.

2.2. V podstatnom uviedol, že «[p]okiaľ ide o výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, i keď Občiansky zákonník *expressis verbis* neuvádza čo má byť jej obsahom, tento možno nepochybne vyabstrahovať z podmienok, ktoré musia byť pre realizáciu práva veriteľa vyhlásiť predčasnú (mimoriadnu) splatnosť úveru splnené. Ako uviedol aj súd prvej inštancie, účelom právnej úpravy ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je zamedziť zosplatňovaniu záväzkov spotrebiteľov zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky (len pár eur) a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej splátky predtým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. K uvedenému však musí byť nepochybne spotrebiteľ informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Výzva prezumovaná § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti (§ 37 Občianskeho zákonníka) preto musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru (t. j. uplynutie troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pre nesplnenie ktorej má dôjsť k zosplatneniu úveru, dodržanie lehoty na upozornenie dlžníka na uplatnenie práva v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka a dodržanie lehoty v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. uplatnenie práva do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá). Z uvedeného dôvodu odvolací súd nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že ustálenie splátky, pre ktorú malo dôjsť k zosplatneniu úveru, je len otázkou právnu. Nie je úlohou súdu, v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, „dotvárať“ skutkový stav tak, aby tento zodpovedal hypotéze príslušnej právnej normy, a na základe ktorého by bol žalobca v spore úspešný».

2.3. Pokiaľ žalobkyňa v priebehu odvolacieho konania poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022 odvolací súd primárne poukázal na to, že v predmetnom uznesení sa dovolací súd (iba okrajovo) vyjadril k otázke náležitostí mimoriadneho/predčasného zosplatnenia úveru. K poukazu žalobkyne na rozhodnutia iných odvolacích (krajských) súdov v obdobných veciach odvolací súd uvádza že tieto nie sú pre konajúce súdy záväzné a nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP. V nepsodlenom rade uviedol, že súd prvej inštancie záver o neplatnom zosplatnení spotrebiteľského úveru založil aj na nepreukázaní doručenia, resp. čo aj len odoslania výzvy z 13. júla 2021 žalovanej, ktorú skutočnosť žalobkyňa v odvolaní nenamietala, a ktorá skutočnosť má rovnako za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

2.4. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Po opísaní priebehu konania a skutkových okolností prípadu navrhla, aby dovolací súd zrušil obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala (iba) arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, a to v súvislosti s riešením nižšie uvedenej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietala nesprávne právne posúdenie otázky súvisiacej s výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ a to, „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a ust. § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu“. Na uvedenú otázku nadväzovala podľa názoru žalobkyne otázka „pre ktorú splátku je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ“. V tomto ohľade poukázala na rozhodnutia 1Cdo/123/2022, 5Cdo/224/2021, 4Cdo/132/2021 a odlišné riešenie tejto otázky v rozhodnutiach 5Cdo/197/2022 a 5Cdo/188/2023 (tieto rozhodnutia uviedla v doplňujúcom podaní z 19.3.2025, pozn.).

3.3. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, okrem jeho formálneho označenia neuviedla žalobkyňa nič.

4. Žalovaná (osobne) navrhla dovolanie zamietnuť stroho tvrdiac, že sa stotožňuje s odvolacím rozhodnutím.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. Výkladom obsahu podaného dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa smerovala (iba) v rozsahu nastolenej právnej otázky v bode 3.2. (pozri body 7. až 11.); preto sa nebolo potrebné s nimi osobitne zaoberať.

7. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj v zmysle ustanovenia § 421 písm. a) CSP, keď podľa jej názoru bola zo strany odvolacieho súdu nesprávne právne posúdená otázka spojená s výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 (účinného v rozhodnom čase, pozn.) v spojení s § 565 OZ a to, „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a ust. § 565 OZ ... uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky...“. V tomto ohľade poukázala na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (bod 3.2.).

8. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ definuje judikát R 71/2018 tak, že doň patria

predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

10. Podľa názoru žalobkyne sa odvolací súd riešením predmetnej otázky (bod 7.) odklonil od právnych záverov prijatých v rozhodnutiach, ktoré konkretizovala v dovolaní. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania vyvodzovanú z § 421 ods. 1 písm. a) CSP nezakladá samo tvrdenie dovolateľa, že došlo k odklonu podľa tohto ustanovenia, pristúpil odvolací súd k posúdeniu, či zo strany odvolacieho súdu skutočne došlo k žalobkyňou tvrdenému odklonu.

10.1. Najvyšší súd dáva za pravdu žalobkyni, že najvyšší súd vo svojom uznesení z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022 okrem iného uviedol, že „sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá.“ Zároveň najvyšší súd v inom svojom rozhodnutí (uznesení z 26. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022) nastolenú otázku prezentoval tak, že „Ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatiť celý dlh. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.“

10.2. Načrtnutú rozdielnosť rozhodovania tejto otázky v ojedinelých (teda nie ustálených, pozn.) prípadoch však medzičasom vyriešil najvyšší súd v judikáte č. 34/2025, ktorého právna veta znie „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Podľa názoru najvyššieho súdu bola právna otázka nastolená dovolateľkou (bod 7.) ustálenou praxou dovolacieho súdu teda už vyriešená, keďže za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, a nie rozdielnu prax dovolacieho súdu v ojedinelých prípadoch. Z uvedeného potom vyplýva, že odvolací súd - ktorý rozhodol v duchu R 34/2025 (uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022), napriek tomu, že tento judikát R 34/2025 bol prijatý až po rozhodnutí odvolacieho súdu - sa v dovolaní napadnutom rozhodnutí v čase rozhodovania najvyššieho súdu neodklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu.

11. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

12. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods.

3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.